

накопичування інформаційних продуктів. З цією метою доцільно періодично подавати узагальнений звіт про аналіз зовнішнього середовища. Його форма не повинна бути стандартизованою чи табличною. Набагато краще було б якби він містив графіки та діаграми, прогнози аналітиків, пропозиції щодо майбутнього розвитку підприємства. Така інформація буде корисною керівництву при прийнятті управлінських рішень, а також менеджменту – при коригуванні середньострокових та оперативних планів.

Список використаних джерел

1. Кірейцев Г.Г. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, між предметні зв'язки [Текст]: Монографія. – Житомир: ЖДТУ, 2007. – 236 с.
2. Сучасні проблеми обліку : монографія [Текст] / За ред. докт. екон. наук, проф. М.С. Пушкаря – Тернопіль: ТНЕУ, 2010. – 268 с.

Ніколашин Андрій

к.е.н., доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

МІСЦЕ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В ТЕОРІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Розглядаючи поняття облікової політики різними науковцями дуже рідко проводиться аналіз місця облікової політики в теорії бухгалтерського обліку. Так, розгляд поняття облікової політики займалися такі вчені, як Т. Барановська, Т. Дроздова, М. Білуха, Ф. Бутинець, Г. Кірейцев, М. Кужельний, П. Хомин та інші. Проте їх дослідження є більш теоретичними та не в змозі охопити всю багатогранність аспектів формування облікової політики.

На даний час як методологія, так і практика облікової політики в Україні не можливо розглядати в якості теорії відповідно сутнісного змісту як системи вірогідних наукових знань про якусь сукупність об'єктів. Адже саме формулювання поняття «облікова політика» — сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності, не дивлячись на її дублювання в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні і Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» такому визначенню не відповідає, особливо стосовно змісту іншої — «принцип бухгалтерського обліку», тобто, правило, яким слід керуватися при вимірюванні, оцінці та реєстрації господарських операцій й відображенні їх результатів у фінансовій звітності. Отже змішано власне принцип «відповідності доходів і витрат» із методом «нарахування», що не може вважатись коректним відносно нормативних актів, які регулюють облікову політику в Україні. Тому вирішення проблеми

формування теорії облікової політики є важливим науковим і практичним завданням.

Поки що існує доволі аморфне розуміння не тільки сутності облікової політики, але навіть щодо визначення суб'єктів їх формування безпосередньо на підприємствах. Приміром, стверджується, що «... реформування облікової політики доцільно здійснювати за кількома етапами, першим з яких є організаційний — створення виконавчого органу та закріплення за його фахівцями обов'язків і повноважень.». Якщо співставити це з наступним тлумаченням цих же авторів: «За своїм змістом облікова політика значно ширше поняття, ніж власне облік, її можна назвати системою управління обліком..., вона має управлінську спрямованість...» [5, с. 32], то можна прийти до висновку, що мова йде про окремий підрозділ апарату менеджерів підприємства. Саме таким є підхід й деяких інших авторів. Проте жодного окремого підрозділу створювати не слід. Бо це в принципі непотрібне не тільки з огляду на неможливість розширення управлінського апарату, оскільки на вітчизняних підприємствах він без цього надмірний, але й із-за того, що такий «виконавчий орган» буде просто імітувати роботу з формування облікової політики. На наш погляд, її можуть розробити лише спеціалісти, добре обізнані з теорією і практикою бухгалтерського обліку, а не будь-які управлінці. Але, на жаль, серед певної частини навіть авторів побутує догматичне уявлення сутності згаданого вже крилатого виразу Ж. Саварі: «Облік — це функція управління», що в ширшому розумінні є вірним і зараз. Але не можна забувати, що сказано це Ж. Саварі у XVII ст., коли дійсно функції управління і обліку його результатів були невіддільні [5, с. 73]. За сучасних умов менеджери підприємств лише забезпечують організаційні передумови для функціонування спеціалізованої служби — бухгалтерії, яка здійснює облік усіх господарських операцій. Власне функціональні обов'язки її працівників і є частиною функцій, які в часи Ж. Саварі змушені були виконувати навіть не керівники, а безпосередньо власники підприємств. Лише згодом, з розвитком промисловості, поступово почали виникати наймані управителі, які спочатку теж самотужки вели облік господарських операцій, тому виглядало, що він є однією з функцій управління. Однак зростання масштабів виробничих компаній, ускладнення організаційних відносин у них стали невідворотними передумовами вужчої спеціалізації цих управителів, виокремлення з їх обов'язків такої надто складної і трудоємної роботи, як ведення бухгалтерського обліку та створення для цього спеціалізованої служби-бухгалтерії, котра перейняла на себе цю колишню функцію власника (управителя).

Звідси й витікає, що розробляти облікову політику має ця ж служба, а не якийсь інший орган, що має надто приблизне уявлення про бухгалтерський облік. Предметом же облікової політики може бути тільки останній, бо власне це й стало ключовим словом розглядуваної дефініції. Визначення ж облікової політики як чогось ширшого, як-от «системи управління обліком», зводить її нанівець теорії бухгалтерського обліку, відтак унеможливорює конкретизацію принципів, методів і процедур, тобто, основи формування безпосередньо на тому чи іншому підприємстві.

Список використаних джерел

1. Барановська Т. В. Облікова політика підприємств в Україні: теорія і практика. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. —К.: НАУ, 2005. —23 с.
2. Журвель Г.П., Клевець В.Б., Хомин П.Я. Облікова політика підприємства в ринкових умовах. Навчальний посібник. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2009. – 320 с.
3. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16 червня 1999 року. //Все о бухгалтерском учете. - 1999. -№80. - с.21-25.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності": затверджене Наказом М-ва фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua /laws/show/z0336-13>.
5. Соколов Я.В. История развития бухгалтерского учёта. – М.: Финансы и статистика, 1985. – 367 с.

Ромашко Ольга

доцент

Університет економіки та права «КРОК»

м.Київ

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Одним із пріоритетних завдань бухгалтерського обліку є достовірне та повне відображення в ньому та розкриття в фінансовій звітності прав власників. Величина власного капіталу є важливою економічною категорією, оскільки вказує на платоспроможність підприємства. Особливістю цієї категорії є невизначеність власного капіталу з точки зору його місцезнаходження на підприємстві. Тому питання обліку власного капіталу є дуже актуальними і мають потребу в подальшому удосконаленні .

Головним інформативним показником будь-якого економічного суб'єкта вважається показник рівня його власного капіталу. Цей показник багато в чому визначає рейтинг підприємства, інформує про його фінансову самостійність, а тому представляє особливий інтерес для користувачів.

Власний капітал є основним джерелом формування господарських засобів, що спостерігається із рівняння бухгалтерського балансу: «Актив = Власний капітал + Зобов'язання». Величина власного капіталу підприємства характеризує його платоспроможність, кредитоспроможність, забезпеченість коштами для покриття власних зобов'язань .

Важливим є те, що в традиційній теорії бухгалтерського обліку капітал підприємства розглядається скоріше як пасив, а не актив, що засвідчує